

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Jurnalul săptămânal se primește în avans.
 Abonamentele se plătesc în avans.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primește la Viena: H. Konec, H. Schickel, A. Vogler (Oldi), H. Schickel, A. Vogler, M. Duker, A. Oppel, J. Demmer, M. Budapesta: A. V. Goldberger, E. K. Bernat; în Frankfurt: G. L. Doube; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețurile inserțiilor: o serie de garmond pe o colină 8 cr. și 50 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
 Reclame pe pagină a III-a o săptămână 10 cr. v. a. sau 30 ba.L.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

"Gazeta" este în fiă-careți
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 ba.L. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 154.

Brașov, Joi, 15 (27) Iulie

1893.

Conferența națională.

Sibiu, 13 (25) Iulie 1893.

Domnule Redactor! Înainte de a complecta raportul meu cu unele detalii, pe cari nu Vi-le-am putut comunica în primele două seriuri, vină a Vă arăta în scurte cuvinte impresiunea, ce a făcut-o asupra-mi și, precum m'am convins, asupra tuturor bărbaților noștri nepreocupați, manevrele foilor ungueresci față cu conferența noastră națională.

Istoria se repetă și fiind că contrarii noștri stau față cu nise hotăriri aduse de adunarea reprezentanților alegătorilor români în solidaritate, ei re'noesc tactica folosită la toate ocaziunile, prezentându lucrul astfel, ca și când Românii ar fi divisați în partide.

Mi aduc aminte, că în Aprilie 1892, "Gazeta Transilvaniei" scria: "Poporul nostru este politic, cesce încă puțin dezvoltat, din care cauză este mult expus îniriurilor stricacioase de tot felul. Pe lângă acesta, el este asuprit și astfel împedat de a-și cultiva în totă libertatea conștiința națională."

„In această stare, singurul ra-dim al Românului asuprit, în grelele sale lupte naționale, este și rămâne moralul, ce-l susține în tr'ensul marele ideal al solidarității naționale, acel „uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri“, ce l'a redeșteptat pentru viața și lupta politică națională."

Marele ideal al solidarității naționale, nutrit în inima tuturor bărbaților noștri bine simțitori și desinteresați, a planat și asupra acestei conferențe, și convingerei lor sincere, că acest ideal trebuie păstrat cu scumpătate și cu abnegare ca un talisman al sfintei legături dintre frați, avem să-i mul-

tumim manifestarea puternică a solidarității naționale față cu asupritorii noștri.

Nu mai trebuie să o spun, cât de greșită și tendențioasă este interpretarea, ce o dau foile ungueresci împrejurării, că în cestiunea Memorandului s'au fost iviți, nu în principiu, ci numai în privința modului de procedere, unele divergențe de păreri între membrii partidei noastre naționale.

E prea bătătoare la ochi tendința contrariilor noștri, de a voi să ne prezente într'o stare de slăbiciune, vorbind de partide între noi.

Tocmai conferența de Duminecă și de Luni a dovedit în modul cel mai eclatant, că îngrijirea și preocuparea de frunte a tuturor bărbaților noștri serioși a fost și este: de a împedea realizarea dorinței contrariilor și de a nimici toate încercările, vină ele din ori și ce parte, de-a divisa și de-a sparge partidul nostru național.

Aici culminează rezultatul conferenței și asupra fiă-căruia din noi, care scie să apretieze importanța faptului, trebuie să facă cea mai penibilă impresiune când cetesce în foile ungueresci, că ar fi învins așa numiții „tribuniști“ asupra pretinsei partide „moderate“.

Despre o soluțiune a cestiunii în sensul accentuării solidarității partidului național, nu sta, nici înainte de conferență, nimeni la îndoală. Este așa-dér evident, că în conferența de acum, decât tocmai e vorba de o învingere, atunci acesta nu pte fi alta, decât învingerea marelui principiu al solidarității noastre naționale, la care, lucru firesc, a trebuit să contribuie totalitatea membrilor ei fără de nici o deosebire.

Acastă să și o noteze bine contrarii noștri!

CRONICA POLITICA

— 14 (26) Iulie.

În 12 August se va ține în Zürich congresul internațional al socialiştilor, la care vor lua parte membrii din toate țările. Congresul va ține în fiă care și două ședințe; în fiă-care și se va alege câte un președinte din sful diferitelor naționalități reprezentate la congres. Desbaterile se vor face în trei limbi: franceză, germană și engleză, votarea se va face de regulă după capete, în cestiuni cardinale se va vota după naționalități. Congresul are următoarea ordine de zi: 1. Măsur pentru esecutarea internațională a optă ore de lucru pe zi. 2. Dispozițiun comune asupra serbării zilei de 1 Maiu. 3. Tactica politică a democraților sociali: a) parlamentarismul și agitațiunea electorală, b) legislațiune directă pentru popor. 4. Atitudinea democrației sociale în caș de războiu. 5. Protecțiunea muncitorilor. 6. Intocmirea națională și internațională a atelierelor. 7. Organizarea internațională a democrației sociale. 8. Diverse propuneri. La aceste puncte s'au făcut numeroase propuneri din partea bursei muncitorilor din Paris, a comitetului central revoluționar din Paris, a organizațiunii elvețiene unite, a socialiştilor germani etc.

Ambasadorul englez la Paris, lord Dufferin, care petrecea în Londra, s'a reintors repede în capitala Franței. Acosta e privită ca un succes diplomatic al Franței și ca o dovadă, că atitudinea resolută a guvernului francez a produs un mare efect asupra guvernului englez. Se pare, că Anglia se teme de blocarea țărmurilor Siamului, căci prin acosta va suferi multă comerțul englez. Pertractările între ministrul francez de externe, Develle și între lord Dufferin vor avea de obiect regularea frontierei teritoriului de din sus de riul Mekong, unde se isbesc interese franceze, engleze și chineze. Despre flota franceză din Bangkok se împărtașesc următoarele: Contra amiralul Human are la dispozițiune trei corăbii

mar de războiu, apoi un încruciător, o canonieră, un încruciător cuirassat și două canoniere mari bine armate.

Studentii români din Bucovina.

Tinerimea universitară română din Bucovina a adresat colegilor lor dela universitățile europene următoarea scrisore:

Camerați!

„Cestiunea română“, care se desfășură acum pe teritoriul Ungariei și Transilvaniei, vă este de sigur bine cunoscută.

„Memoriul“ colegilor noștri români din România au făcut începutul aolei mișcări politice publicistice, care a desvilit Europei toate amănuntele acestei cestiuni.

Acel memoriu a fost adresat către noi studenții universitari.

După un interval scurt colegii noștri maghiari au dat acelui memoriu un răspuns, care ar fi trebuit să fiă cel puțin mai sincer și mai onest — fiă și numai din motivul, că el ni-se adresa nouă, colegilor lor, — și între colegii universitari onestitatea ar trebui să fiă deplină și pe terenul publicistic.

Era natural, că colegii români din Ungaria și Transilvania, să decline dela sine ori ce bănuială, că ar fi înțeles cu acest fel de luptă al tinerimei maghiare.

Ei au compus deci un memoriu, care a înfrânt în mod onest și cuvințios răspunsul ungueresc.

„Replia“ acosta apărut tocmai într'un moment, în care lupta politică se înăprie — era tocmai timpul în care Monarhul nostru lua cunoștință de gravaminele Românilor depuse într'un memoriu al comitetului național român din Sibiu — mai cu semn în Ardeal, și ea a contribuit de sigur mult, ca simpatiile lumii europene să se dea pe partea poporului român asuprit.

Nu pte fi scopul nostru să repe-

FOILETONULU „GAZ TRANS.“

(3)

„Principie de Estetica și Poetica“.

Partea I. Estetica.

de M. Străjanu,

doctor în filosofie și profesor de limba și literatura română.

(F i n e).

„Numai ceea ce vedem și simțim înșine, numai viața trăită, o putem înțelege. Și numai arta ne pte deprinde să trăim acea viață nobilă, frumoasă și sublimă, la care aspirăm.“

„Cred, că nu e de prisos a releva aci un corolar necesar, ce rezultă din teoria artei stabilită aci, pentru cultul religios. Afară de trebuința de a se pune în armonie cu știința modernă, în ceea ce priveș esența dogmelor, natura și misiunea sa, o altă condițiune neapărată, ca religiuinea să și recâștige influența, ce e menită s'o aibă și care o avea altă dată, este însoțirea ei cu arta mai mult decât până acum. Cultul religios trebuie să reprezente florea tuturor artelor; a arhitecturii, sculpturii și picturii în zidirea și înfrunșetarea templului; și în prima linie a poeziei și muzicii vocale și instrumentale,

cari au atâta putere asupra inimelor, și a eloquentei pentru esplicarea religiunii și luminarea mișei“.

Musica.

„Intru câtă musica e inferioară și intru câtă e superioară poeziei? Cum musica înobiliză pe om mai mult decât toate artele? Pentru ce musica vocală e mai simpatică și mai mișcătoare decât cea instrumentală? Note: Schopenhauer și Spencer despre musica. Pentru ce efectul muzicii e mai puternic decât al tuturor celorlalte arte? Pentru ce trebuie să i se de primult rang între artele frumoșe?“

„Prin continuarea și moșularea succesivă a sunetelor singuratic, numită *melodie*, și prin combinarea simetrică și plăcută a mai multor melodii deosebite, numită *armonie*, musica ne desvleșce partea cea mai intimă și mai tainică a sufletului omenesc, exprimă simțimintele și pasiunile cu o fineț de nuanțe și cu o adăncime, cum nu o pte face nici o limbă omenescă. Musica încă ne deșteptă imagini și cugetări, ce toate artele, însă numai mijloci și în mod nedeterminat fiă-care cântec, ori ce creațiune musicală, trebuie să aibă ca fond idee, un fapt sau un eveniment, căruia să corăspundă. Un marș ne evocă scena unei plecări, a unei

călătorii, sau a unui început de luptă; un imn ne aduce aminte scenele serbătoare ale vieții, ale căror simțiminte le exprimă. Inș directă musica nu exprimă decât simțiminte și în expresiunea lor este departe de a av precisiunea poeziei. Ea exprimă veselie, întristare, entuziasmul, fără să ne pte spune împrejurarea, care motivează aceste dispozițiuni. Dér în schimb ea are o putere, o fineț și adăncime de expresiune proprie numai ei. Prin acosta musica este superioară poeziei și o completează.

„Sunetele sunt efecte ale vibrațiunii corpurilor. Prin urmare ele ne arată modul de a fi, însușirile sau natura intimă a lucrurilor și a ființelor, mai bine decât cuvintele sau alte semne.

„Și fiindcă ele ni se comunică prin auz, oare stă în mai de aproape legătura cu interiorul nostru decât organul vederii, ne produce o emoțiune mai vie și mai adăncă decât vorbirea, sau alte mijloce de expresiune.

„Apoi musica nu exprimă numai simțiminte relative la viața reală sau la istoria sufletului omenesc, ci și dorințe și aspirațiuni la o viață ideală, asemenea celei

reale, însă mai frumoasă și mai fericită; și prin melodia și armonia sa ne spune, că o asemenea viață e cu putință, că lumea în mersul ei, cu tendințele și relațiunile fenomenelor și ființelor dintr'nsa, este întocmită astfel, încât e posibilă o armonie sufletescă, care se dice simpatie, și din care isvorăsc toate simțimintele morale. Introducând astfel armonia în inimă și deșteptând dispozițiunea pentru cele mai nobile, mai vii și mai dulci simțiminte, musica are mai multă putere de a desvolta și a înobilă natura omenescă, decât toate celelalte arte.

„Din aceste puncte de vedere filosofia atribuie muzicii cea mai mare însemnătate pentru cunoșcerea naturii intime a vieții și a lucrurilor, și primult rol în educațiunea tinerimei și prin ea în promovarea civilizațiunii. Și pentru aceste motive musica se cultivă aci cu un interes mai viu și pe o scară mai întinsă decât în trecut.“

„Din combinarea poeziei cu musica se nasce cântarea, sau musica vocală. Ea este cu atât mai simpatică și mai mișcătoare, cu cât organul ei este însuși glasul omenesc și exprimă astfel mai direct vibrațiunile sufletului, și cu cât aici înțele-

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Iulie 1893.

Table with exchange rates for various commodities like gold, silver, and currencies from Vienna.

Table with exchange rates for various currencies like Galbeni imper., Napoleondori, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Iulie 1893.

Table with market rates for various goods like Banonote rom., Argintu român, etc.

A V I S Ū!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potu face si reinoi ori si cand dela 1-ma si 15 a fia-carei luni.

Domnii abonati se binevoiasca a arata in deosebii, cand voiescu ca espedarea se li-se faca dupa stilulu nou.

Domnii, ce se abonaza din nou, se binevoiasca a scrie adresa lamuritu si se arate si posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Advertisement for INSTITUTUL DE CREDITU SI DE ECONOMII „ALBINA“ FILIALA BRAȘOVŪ, detailing services like deposits, loans, and exchange.

Mersulu trenurilor

pe liniile orientale ale caii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Maiu 1893.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, etc.), train types, and departure/arrival times.

Nota: Numerii incadrati cu linii grose insemneza orele de noapte.